

Sygn. akt: I C 1246/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 października 2022 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	sędzia Ewa Oknińska
Protokolant:	sekretarz sądowy Dominika Orzepowska

po rozpoznaniu w dniu 19 października 2022 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa S. Ł., A. Ł.

przeciwko (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o ustalenie i zapłatę ew. o zapłatę

I. ustala, że umowa kredytu nr (...) z dnia 05 grudnia 2008 r. zawarta pomiędzy powodami a pozwanym jest nieważna,

II. zasądza od pozwanego na rzecz powodów kwotę 107.156,40 (sto siedem tysięcy sto pięćdziesiąt sześć 40/100) zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 19 października 2022 r. do dnia zapłaty,

III. w pozostałym zakresie oddala powództwo o zapłatę dochodzone z uwagi na nieważność umowy,

IV. zasądza od pozwanego na rzecz powodów kwotę 6.434 (sześć tysięcy czterysta trzydzieści cztery) zł tytułem kosztów procesu z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

sędzia Ewa Oknińska

Sygn. akt I C 1246/21

UZASADNIENIE

Powodowie **A. Ł. i S. Ł.** wnieśli pozew przeciwko (...) Bank (...) S.A. w W., w którym żądali:

1. ustalenia nieważności umowy kredytu hipotecznego nr (...) z dnia 5 grudnia 2008 r. zawartej pomiędzy powodami a (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W.,

2. zasądzenia od pozwanego na ich rzecz kwoty 107.156,40 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 23 czerwca 2021 r. do dnia zapłaty tytułem zwrotu wszystkich świadczeń spełnionych przez powodów na rzecz pozwanego w okresie od dnia 04.12.2011 r. do dnia 27.01.2021 r. na podstawie umowy kredytu hipotecznego nr (...) z dnia 5 grudnia 2008 r. jako świadczeń nienależnych z uwagi na bezwzględnie nieważność w/w umowy w całości,

ewentualnie

3. zasądzenie od pozwanego na ich rzecz kwoty 39.809,79 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 23 czerwca 2021 r. do dnia zapłaty tytułem zwrotu nienależnych świadczeń spełnionych przez powodów na rzecz pozwanego w okresie od dnia 04.12.2011 r. do dnia 27.01.2021 r. w związku z zastosowaniem w umowie kredytu hipotecznego nr (...) z dnia 5 grudnia 2008 r. niedozwolonych postanowień umownych.

Ponadto, powodowie wnieśli o zasądzenie od pozwanego na ich rzecz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu powodowie wskazali, że dnia 5 grudnia 2008 r., działając jako konsumenci, zawarli z poprzednikiem prawnym pozwanego umowę o kredyt hipoteczny na kwotę 62.080 CHF. Wskazana kwota została wykorzystana na budowę nieruchomości. Świadczenie zostało wypłacone w walucie PLN. Powodowie wskazali, że nie można przyjąć, że kredyt został im udostępniony w (...), gdyż w tej walucie znajdował się on jedynie na Rachunku Bieżącej (...) Kredytu tj. rachunku utworzonym przez bank i przeznaczonym wyłącznie do spłaty zaciągniętego kredytu. Kwota w walucie szwajcarskiej pozostawała więc poza dyspozycją powodów, gdyż umowa nie upoważniała ich do dysponowania środkami z tego rachunku. Powodowie podnieśli, że umowa została zawarta za pomocą wzorca umownego przedstawionego przez bank, a zawarte w umowie odwołanie do Tabeli obowiązującej w banku jest tego przykładem. Umowa nie określa sposobu ustalania kursu waluty tj. nie odwoływała się do obiektywnych, sprawdzalnych i niezależnych od banku kryteriów, a wobec czego kredytobiorcy nie mają wpływu na ukształtowanie kluczowego elementu stosunku prawnego. W dniu podpisania umowy powodowie nie znali faktycznej kwoty wypłaconego kredytu w PLN. Nie mogli żądać wypłaty kwoty kredytu w (...), gdyż kredyt miał być przeznaczony na finansowanie inwestycji w kraju. Z uwagi na odwołanie do Tabeli kursowych nie zostało objęte porozumienie świadczenie wzajemne kredytobiorców wobec banku, co w ocenie powodów jest konstrukcją rażąco sprzeczną z art. 353¹ k.c., jako sprzeciwiającą się naturze stosunku jakim jest umowa kredytu. Powodowie stoją na stanowisku, że umowa zawarta pomiędzy stronami nie spełnia warunków niezbędnych dla ważności umowy kredytu denominowanego – jest nieważna na podstawie art. 58 § 1 k.c. jako spreczna z art. 69 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy Prawo bankowe.

Niezależnie od tego wskazali, że umowa zawiera w swej treści niedozwolone klauzule umowne dotyczące mechanizmu przeliczania walut według kursów określonych przez bank przy wypłacie i każdorazowej spłacie kredytu. W ich ocenie postanowienia te nie spełniają przesłanki jednoznaczności, są zupełnie niejasne i niekonsekwentne. Nie zostały z nimi indywidualnie uzgodnione oraz kształtują ich prawa i obowiązki w sposób spreczny z dobrymi obyczajami oraz rażąco naruszają ich interesy. Ponadto, powodowie zarzucili, że nie zostali należycie poinformowani o ofercie kredytu denominowanego tj. o zasadach ustalania kapitału kredytu i rat kredytowych. Pomiędzy stronami zakłócona została równowaga. W konsekwencji niedozwolone postanowienia nie wiążą powodów a po ich wyeliminowaniu z umowy nie ma możliwości uzupełniania powstałych luk przepisami dyspozytywnymi. W efekcie umowę należy uznać za nieważną. Wobec nieważności umowy świadczenia spełnione w jej wykonaniu stanowią świadczenia nienależne i podlegają zwrotowi na podstawie art. 410 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 405 k.c. Żądana kwota 107.156,40 zł stanowi kwotę świadczoną przez nich na rzecz pozwanego w okresie od dnia 04.12.2011 r. do dnia 27.01.2021 r., natomiast pieniężne żądanie ewentualne stanowi sumę nadpłat jaką powodowie uiścili we w/w okresie przy założeniu, że kwota kredytu nie została poddana denominacji. (pозew k. 4-20)

Pozwany (...) **Bank (...) S.A. w W.** w odpowiedzi na pozew domagał się oddalenia powództwa w całości. Wskazał, że powodowie nie posiadają interesu prawnego w ustaleniu, że umowa jest nieważna. Zakwestionował twierdzenia powodów jakoby:

- strony nie porozumiały się co do wysokości i waluty kwoty kredytu,
- kwota kredytu nie została oddana powodom do dyspozycji przed jej przelaniem na rachunek powodów prowadzony w PLN,

- kwota kredytu zwiększa się lub zmniejsza na mocy umowy kredytu,
- nie dochodzi do pokrycia i sfinansowania określonego celu kredytu,
- rzekomy mechanizm konwersji kwoty kredytu jest elementem przedmiotu głównego umowy kredytu,
- zastosowanie kursu kupna do wypłaty kredytu w PLN nie było ustalone w umowie kredytu,
- w chwili uruchomienia kredytu, powodowie nie mogli żądać wypłaty kwoty kredytu w (...),
- kredytodawca sam ustalał wysokość środków jakie odda do dyspozycji kredytobiorcom,
- powodowie nie zostali należycie poinformowani o ofercie kredytu denominowanego,
- wysokość zobowiązania powodów była nie do przewidzenia przez powodów.

W ocenie pozwanego twierdzenie powodów o złotowym charakterze udzielonego kredytu jest błędne i sprzeczne z treścią umowy oraz pozostałą dokumentacją regulującą zobowiązania stron. W konsekwencji wszystkie twierdzenia powodów, jako oparte na tym samym, nietrafionym założeniu, nie zasługują na aprobatę Sądu. Umowa kredytu jest bowiem umową walutową o kredyt denominowany (wyrażony) w (...) i zawiera wszystkie wymagane w art. 69 ust. 1 i 2 Prawa bankowego (i zgodne z tymi przepisami) postanowienia, w tym w szczególności jednoznacznie określoną kwotę i walutę udzielonego kredytu, będącą przedmiotem świadczenia głównego. Stosowanie przez bank kursów kupna i sprzedaży nie stanowiło immanentnego elementu kredytu denominowanego, co wynikało wprost z postanowień umownych, które dopuszczały zarówno możliwość wypłaty, jak i spłaty kredytu w walucie (...). Stosowanie kursów walut nie miało żadnego wpływu na wysokość zobowiązania powodów. Postanowienia odsyłające do Tabel Kursów banku nie określały praw i obowiązków powodów w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, nie naruszały rażąco ich interesów, ani nie stanowią postanowień niedozwolonych. Powodowie mogli zarówno dokonać wypłaty kredytu, jak i dokonywać jego spłaty w walucie kredytu (w (...)), zatem z pominięciem zastosowania kursów z Tabeli Kursów Banku. Kursy z Tabeli Kursów nie odbiegały i nie odbiegają od kursów stosowanych na rynku, co również uniemożliwia uznanie, że na skutek ich stosowania interesy powodów zostały naruszone, tym bardziej w sposób rażący.

Nawet przy ewentualnej eliminacji kwestionowanych postanowień umowa kredytu może być wykonywana jako umowa stricte walutowa - bezpośrednio w walucie (...).

W ocenie pozwanego, jako że umowa kredytu jest ważna wszystkie świadczenia spełniane przez powodów na rzecz pozwanego miały charakter świadczeń należnych, spełnianych w ramach wykonywania ważnej umowy kredytu, co przesądza o braku zasadności roszczeń powodów. (odpowiedź na pozew k. 85-151)

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

W dniu 30 października 2008 r. powodowie złożyli wniosek o kredyt mieszkaniowy, w którym zwrócili się o udzielenie im kredytu z przeznaczeniem na sfinansowanie remontu nieruchomości. Zawnioskowali o kwotę 150.000,00 zł, zaś walutę kredytu oznaczyli na (...). Tego samego dnia powodowie oświadczyli, że zostali poinformowani o ryzyku związanym z oprocentowaniem kredytu mieszkaniowego zmienną stopą procentową oraz są świadomi ponoszenia tego ryzyka. Oświadczyli również, że po zapoznaniu się z przedstawionymi przez bank warunkami udzielania kredytu mieszkaniowego zarówno w złotych jak i w walucie (...), symulacjami wysokości płaconych rat zarówno w złotych jak i w w/w walucie obcej, są świadomi ryzyka kursowego związanego z zaciągnięciem w/w kredytu w walucie obcej mogącego mieć wpływ na wysokość płaconej przez nich raty kredytu w okresie kredytowania i decydują się na zaciągnięcie kredytu w walucie (...).

(dowód: wniosek o kredyt mieszkaniowy – k. 175-179, oświadczenia k. 181-184)

Dnia 5 grudnia 2008 r. strony zawarły umowę kredytu nr (...) \ (...). Umowa składała się z dwóch części: indywidualnych warunków umowy kredytu (pkt I umowy) i pozostałych warunków umowy (pkt II umowy).

Zgodnie z umową pozwany udzielił powodowi kredytu w kwocie 62.080 CHF na okres od 5 grudnia 2008 r. do 6 grudnia 2038 r. z ostatecznym terminem wypłaty do 5 marca 2009 r. (pkt I 25-27 umowy). Cel kredytu został określony jako budowa na nieruchomości (wykończenie - pkt I 40 i 45 umowy). Wypłata kredytu miała nastąpić w transzach (pkt I. 28 umowy).

Oprocentowanie kredytu było zmienne i na dzień sporządzenia umowy wynosiło 3,83%, na co składała się Stopa Referencyjna w postaci LIBOR dla (...) 3M (1,12 %) i marża podstawowa. Stała marża Banku wynosiła 1,4 p.p. z tym zastrzeżeniem, że do czasu przedłożenia odpisu z ksiąg wieczystych potwierdzających dokonanie na rzecz Banku, prawidłowych i prawomocnych wpisów na pierwszym miejscu wszystkich hipotek, do których ustanowienia zobowiązuje umowa kredytu jest ona podwyższona o 1,2 p.p. (pkt I. 30 oraz pkt II. 1.5. umowy).

Kredyt miał być spłacany w równych ratach (pkt I. 35 umowy). Jednorazowa prowizja za udzielenie kredytu została określona na 2,00% kwoty kredytu (pkt I. 33 umowy). Spłata rat kredytu została zabezpieczona m.in. hipoteką kaucyjną do kwoty 93.120 CHF (pkt I. 46 umowy).

Zgodnie z Regulaminem produktowym dla kredytu mieszkaniowego i kredytu konsolidacyjnego (...) Bank (...) S.A. wypłata kredytu nastąpi po złożeniu przez kredytobiorcę dyspozycji wypłaty w drodze przelewu na rachunek bankowy wskazany w indywidualnych warunkach kredytu, a jeżeli tam go nie określono – na rachunek wskazany przez kredytobiorcę w dyspozycji wypłaty. W przypadku kredytu przeznaczonego na nabycie nieruchomości kredytowanej rachunek bankowy wskazany w dyspozycji wypłaty musi być zgodny z rachunkiem bankowym sprzedawcy określonym w umowie stanowiącej podstawę nabycia przez kredytobiorcę nieruchomości kredytowanej, bądź z rachunkiem bankowym dewelopera, określonym w umowie zobowiązującej dewelopera do przeniesienia na kredytobiorcę nieruchomości kredytowanej (pkt 3.2.1. regulaminu produktowego). Kwota kredytu będzie wypłacona w złotych polskich. W takim wypadku Bank dokonuje przewalutowania według obowiązującego w banku na podstawie Tabeli Kursów kursu kupna waluty z dnia wypłaty kredytu. Za zgodą Banku kredytobiorca może złożyć dyspozycję wypłaty kredytu (w tym także którejkolwiek jego transz) w innej walucie niż złoty (pkt 3.2.3. regulaminu produktowego - k. 220)

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do umowy, wypłata kredytu miała nastąpić w złotych: I transza w wysokości 75.000 zł oraz II transza w wysokości pozostałej kwoty kredytu.

W pkt II. 2.3.1. umowy wskazano, że spłata kredytu wraz z oprocentowaniem kredytu i innymi należnościami banku powstałymi w związku z zawarciem umowy kredytu następuje poprzez obciążanie, w dacie wymagalności, rachunku bieżącego kwotą raty i innych należności oraz poprzez przelew tych środków na rachunek bieżącej obsługi kredytu. W przypadku kredytu walutowego należności banku, wyrażone w walucie kredytu, bank pobiera poprzez obciążanie rachunku bieżącego kwotą w złotych, stanowiącą ich równowartość. Równowartość kwoty w złotych ustala się według kursu sprzedaży waluty obcej, obowiązującego w Banku na podstawie Tabeli Kursów, na dwa dni robocze przed datą wymagalności każdej należności banku. Za zgodą banku kredytobiorca może dokonywać spłat rat kredytu walutowego także w inny sposób, w tym w szczególności dokonać spłaty w walucie kredytu lub innej walucie obcej. Jeżeli spłata raty kredytu walutowego nastąpi w innej walucie niż waluta kredytu wówczas kwota wpłaty zostanie przeliczona najpierw na złote po kursie kupna tej waluty, a następnie na walutę kredytu po kursie sprzedaży, przy zastosowaniu kursów obowiązujących w banku na podstawie Tabeli Kursów. Jeżeli spłata następuje po dacie wymagalności raty lub innych należności, do przeliczenia walut stosuje się kursy z daty spłaty.

W przypadku wcześniejszej spłaty kredytu walutowego winna zostać dokonana w złotych, wówczas wpłacona kwota zostanie przeliczona na walutę kredytu przy zastosowaniu kursu sprzedaży waluty kredytu obowiązującego w Banku na podstawie Tabeli Kursów, w dacie spłaty. Za zgodą banku wcześniejsza spłata kredytu walutowego może zostać dokonana w walucie kredytu lub innej walucie obcej niż waluta kredytu – w takim przypadku wpłacona kwota zostanie

przeliczona na złote po kursie kupna tej waluty, a następnie na walutę kredytu po kursie sprzedaży, przy zastosowaniu kursów obowiązujących w banku w dacie spłaty na podstawie Tabeli Kursów (pkt II. 2.4.4. umowy).

Zgodnie z pkt II 2.2.1 umowy kredytobiorca w każdym czasie może złożyć wniosek o zmianę waluty kredytu na walutę, w której bank oferuje danego rodzaju kredytu. W aneksie do umowy kredytu strony ustaliły wysokość oprocentowania dla kwoty kredytu przeliczonej na nowo wybraną walutę. Przeliczenie kwoty kredytu oraz należnego oprocentowania kredytu, prowizji, kosztów i opłat na nowo wybraną walutę następuje w dniu zmiany umowy kredytu, według kursu właściwego dla danego rodzaju transakcji (sprzedaży albo zakupu przez Bank waluty obcej), obowiązującego w Banku na podstawie Tabeli Kursów (pkt II 2.2.3.).

W pkt 2.7.1. regulaminu produktowego została zdefiniowana Tabela Kursów jako obowiązująca w banku (...) kursów dla kredytów mieszkaniowych i konsolidacyjnych w walutach obcych (...) Bank (...) S.A./ (...) Bank (...) S.A.”, publikowaną na stronie internetowej Banku.

W pkt II. 6 umowy, zostało zawarte oświadczenie, że kredytobiorca jest świadomy dodatkowego ryzyka, jakie ponosi w związku z zaciągnięciem kredytu w walucie obcej (ryzyko kursowe) oraz, iż w przypadku niekorzystnej zmiany kursu waluty, w jakiej został udzielony kredyt, zarówno kwota w złotych stanowiąca równowartość kwoty kredytu w walucie kredytu jak i kwota w złotych stanowiąca równowartość raty w walucie, w jakiej został udzielony kredyt, ulegną zwiększeniu oraz, że kredytobiorca jest świadomy dodatkowego ryzyka, jakie ponosi w związku zaciągnięciem kredytu oprocentowanego zmienną stopą procentową oraz, iż w przypadku niekorzystnej zmiany stopy referencyjnej lub stopy bazowej, kwota naliczonego oprocentowania kredytu ulegnie zwiększeniu.

(dowód: umowa kredytu z zał.- k. 25- 39, przewidywany harmonogram wypłaty kredytu k. 179, Regulamin produktowy (dla kredytu mieszkaniowego i kredytu konsolidacyjnego) (...) Bank (...) S.A. (dołączony do odpowiedzi na pozew) k. 217-224)

Środki pochodzące z kredytu powodowie przeznaczyli na wykończenie domu w którym obecnie mieszkają. W powyższej nieruchomości nie była prowadzona ani zarejestrowana żadna działalność gospodarcza. Powodowie spłacali kredyt w PLN. Nie wiedzieli, że istnieje możliwość spłaty rat w walucie (...).

(dowód: przesłuchanie powodów k. 344v.-345)

Środki z kredytu zostały wypłacone w dwóch transzach:

- w dniu 10 grudnia 2008 r. wykonano przelew z rachunku w walucie nadawcy ((...)) w kwocie 32.105,80 CHF, kwota przelewu w walucie odbiorcy (PLN) po jej przeliczeniu na PLN, po kursie 2, (...) wynosiła 78.017,09 zł,

- w dniu 23 stycznia 2009 r. wykonano przelew z rachunku w walucie nadawcy ((...)) w kwocie 29.974,20 CHF. Kwota przelewu w walucie odbiorcy (PLN) po jej przeliczeniu na złotówki, po kursie 2, (...) wynosiła 84.584,19 zł.

(dowód: potwierdzenie złożenia dyspozycji przelewu – k. 232-233)

W okresie od 04.02.2010 r. do 04.01.2021 r. powodowie uiścili na rzecz banku tytułem spłaty kredytu łącznie 125.325,51 zł. Natomiast w okresie od dnia 05.12.2011 r. do 04.01.2021 r. powodowie uiścili 107.156,40 zł.

(dowód: zestawienie spłat kredytu k. 50-55)

Dnia 27 maja 2021 r. powodowie złożyli reklamację, żądając od pozwanego banku zwrotu nienależnie pobranych od nich świadczeń w okresie od dnia 27.01.2010 r. do 27.01.2021 r. w wysokości 125.325,51 zł z uwagi na nieważność przedmiotowej umowy. Ewentualnie zażądali zwrotu nienależnie pobranych od nich rat w wysokości wyższej niż rzeczywiście powinni oni spłacić w w/w okresie w związku z zawarciem w umowie niedozwolonych postanowień, których treść miała wpływ na wysokość spłacanych rat w wysokości 44.852,85 zł. W odpowiedzi z dnia 22 czerwca 2021 r., pozwany bank wskazał, że nie widzi podstaw do uznania reklamacji za zasadną.

(dowód: reklamacja k 63-69, pismo pozwanego z dnia 10 czerwca 2021 r. k. 70-76)

Sąd zważył, co następuje:

Żądanie powodów o ustalenie nieważności umowy zasługuje na uwzględnienie w całości, żądanie zapłaty zasługuje zaś na uwzględnienie w części.

Stan faktyczny w sprawie Sąd ustalił na podstawie niekwestionowanych przez strony dokumentów – w szczególności umowy kredytowej, wniosku kredytowego oraz zaświadczenia wystawionego przez pozwanego Bank przedstawiającym historię spłat kredytu. Sąd dał wiarę również zeznaniom strony powodowej i świadków takim zakresie w jakim znajdują potwierdzenie w zebranych materiale dowodowym. Podnieść należy, że świadek J. K. nie uczestniczyła przy podpisywaniu umowy ani żadnych innych czynnościach składających się na jej wykonywanie. Świadek ten ograniczył się do ogólnych kwestii związanych z funkcjonowaniem kredytów i finansowaniem banku oraz konstrukcji tego typu umów jak ta sporna w sprawie niniejszej. Sąd na podstawie (...) § 1 pkt 2 k.p.c. pominął dowód z zeznań świadka K. P.. Okoliczności na które miałyby zeznawać świadek są nieprzydatne dla rozstrzygnięcia sprawy.

Zgodnie z art. 189 k.p.c. można domagać się ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, jeżeli strona ma w tym interes prawny, rozumiany jako obiektywną potrzebę usunięcia wątpliwości lub niepewności co do istnienia lub charakteru stosunku łączącego ją z inną stroną. Przyjmuje się również, że interesu w wytoczeniu powództwa o ustalenie nie ma, jeżeli swój cel strona może osiągnąć formułując dalej idące żądanie, które będzie czynić zadość jej potrzebom, np. w formie żądania zwrotu świadczeń spełnionych na podstawie nieistniejącego lub nieważnego stosunku prawnego.

Powodowie posiadają interes prawny w wystąpieniu z żądaniem o ustalenie nieważności umowy kredytu, a polega on na tym, że w istocie domagają się definitywnego usunięcia niepewności prawnej co do istnienia nawiązanego na podstawie tej umowy stosunku prawnego lub jego treści. W przypadku umowy długoterminowej, jaką jest objęta pozwem umowa kredytu, żądanie zwrotu kwot wypłaconych lub wpłaconych może wynikać z różnych przyczyn (np. z tytułu zaległych rat, wskutek wypowiedzenia umowy, dokonania nadpłaty), zatem samo rozstrzygnięcie o uwzględnieniu lub oddaleniu żądania zapłaty na tle tej umowy nie zawsze wyeliminuje wątpliwości co do jej istnienia lub treści. Taką możliwość daje natomiast rozstrzygnięcie o żądaniu ustalenia nieważności lub nieistnienia stosunku prawnego, jakim jest umowa kredytu.

Zgodnie z art. 58 § 1 k.c. nieważna jest czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, że na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy. Nieważna jest również czynność prawna sprzeczna z zasadami współżycia społecznego (art. 58 § 2 k.c.). Jeżeli nieważnością jest dotknięta tylko część czynności prawnej, czynność pozostaje w mocy co do pozostałych części, chyba że z okoliczności wynika, iż bez postanowień dotkniętych nieważnością czynność nie zostałaby dokonana (art. 58 § 3 k.c.). W myśl art. 69 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (w brzmieniu obowiązującym w dacie zawarcia przez strony przedmiotowej umowy kredytu) przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności:

- 1) strony umowy,
- 2) kwotę i walutę kredytu,
- 3) cel, na który kredyt został udzielony,
- 4) zasady i termin spłaty kredytu,

- 5) wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego zmiany,
- 6) sposób zabezpieczenia spłaty kredytu,
- 7) zakres uprawnień banku związanych z kontrolą wykorzystania i spłaty kredytu,
- 8) terminy i sposób postawienia do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych,
- 9) wysokość prowizji, jeżeli umowa ją przewiduje,
- 10) warunki dokonywania zmian i rozwiązania umowy.

W ocenie Sądu zasadnicze postanowienia spornej w tej sprawie umowy spełniają co do zasady przesłanki z art. 69 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe i pozwalają na uznanie jej za umowę kredytu bankowego. Znane są bowiem i strony umowy i kwota oraz waluta kredytu, cel, na jaki został udzielony zasady i termin jego spłaty, wysokość oprocentowania i zasady jego zmiany.

Zatem w ocenie Sądu umowa łącząca strony - ze względu na jej konstrukcję - nie może być uznana za nieważną. Oceny tej nie zmienia okoliczność, że kwota udzielonego kredytu została określona i poddana oprocentowaniu w walucie szwajcarskiej, a miała być wypłacona i spłacona w walucie polskiej. Dopuszczalne jest zawieranie tego typu umów w świetle art. 358¹ § 2 k.c. Zgodnie z powołanym przepisem istnieje możliwość zastrzeżenia w umowie, że wysokość zobowiązania, którego przedmiotem od początku jest suma pieniężna, zostanie ustalona według innego niż pieniądź miernika wartości. W orzecznictwie zgodnie przyjmuje się przy tym, że w omawianym przepisie chodzi o pieniądź polski, a innym miernikiem wartości może być również waluta obca (por. wyrok SN w sprawie I CSK 4/07, I CSK 139/17, uzasadnienie wyrok SN w sprawie V CSK 229/06).

W przedmiotowej sprawie walutą kredytu jest (...), natomiast walutą wykonania kredytu był złoty polski. Strona powodowa bowiem zobowiązana była spłacać w PLN równowartość rat kredytu wyrażonych w (...). Zgodnie z orzecznictwem SN dopuszczalne jest zaciągnięcie zobowiązania w walucie obcej oraz zastrzeżenie sposobu wykonania umowy tj. wypłaty i dokonywania spłaty kredytu w złotych polskich. Ponadto zgodnie z art. 353¹ k.c. zgodnie z którą strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. Zdaniem Sądu powyższa umowa stanowi swojego rodzaju wariant umowy kredytowej przewidzianej w przepisach ustawy prawo bankowe. Bez wątplenia bowiem celem stron było udostępnienie przez pozwanego powodowi równowartości określonej kwoty pieniędzy oraz jej zwrot przez powodów w określonym w umowie terminie - przy czym miernikiem tej wartości miał być kurs franka szwajcarskiego do waluty polskiej.

Jak wynika z oświadczeń kredytobiorcy zostali poinformowani o ryzyku kursowym i że po zapoznaniu się z ofertą Banku zdecydowali się zawrzeć umowę kredytu. Co do zasady zatem uznać trzeba, że brak jest podstaw do uznania, że umowa łącząca strony ze względu na jej konstrukcję (umowa kredytu denominowanego) była sprzeczna z prawem lub z zasadami współżycia społecznego. Zmienność kursów walut jest faktem powszechnie znanym, nie wymagającym dowodu. W dacie zawarcia umowy nie wykazano, aby istniały okoliczności pozwalające uznać, że nastąpi gwałtowne osłabienie złotego do franka szwajcarskiego. Rzeczą powszechnie znaną i nie wymagającą dowodu jest przy tym, że kursy walut ulegają zmianom, wykazując raz tendencję zwyżkową, a innym razem spadek. Na zmianę kursu waluty wpływa bowiem szereg czynników ekonomicznych (np. stan gospodarki, inflacja, poziom stóp procentowych itp.), jak i pozaekonomicznych (np. polityczne). Znaczne osłabienie złotego do franka szwajcarskiego nastąpiło w 2011 roku (w związku ze światowym kryzysem finansowym), a następnie w 2014 roku (w związku z decyzjami banku centralnego), przy czym powodowie nie wykazali, aby te okoliczności mogły zostać przewidziane przez bank w momencie zawierania spornej umowy.

Co do zasady zatem uznać trzeba, że brak jest podstaw do uznania, że umowa ze względu na jej konstrukcję (umowa kredytu denominowanego) była sprzeczna z prawem lub z zasadami współżycia społecznego.

Niemniej, opisany w umowie mechanizm obliczania wzajemnych zobowiązań wymaga oceny również w aspekcie sposobu ustalania kursu waluty, gdyż powodowie podnieśli zarzut, że postanowienia umowy w tym zakresie mają charakter niedozwolony.

Zgodnie z art. 385¹ k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem, które kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami lub rażąco naruszają jego interesy, nie są wiążące, jeżeli nie zostały uzgodnione indywidualnie. Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny (§ 1). Nieuzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu, co w szczególności odnosi się do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta (§ 3).

Bezspornym w przedmiotowej sprawie było, że powodowie zawarli umowę kredytu jako konsumenci. Żaden przeprowadzony w sprawie dowód nie wskazuje, aby strona powodowa zawierała przedmiotową umowę w ramach działalności gospodarczej.

Stosownie do pkt 3.2.3. regulaminu produktowego, harmonogramu wypłaty kredytu oraz pozostałych indywidualnych warunków kredytu, wypłata kredytu miała nastąpić w złotych: I transza w wysokości 75.000 zł oraz II transza w wysokości pozostałej kwoty kredytu. W takim wypadku Bank dokonuje przewalutowania według kursu obowiązującego w Banku na podstawie Tabeli Kursów, właściwego dla danego rodzaju transakcji. Za zgodą Banku kredytobiorca może złożyć dyspozycję wypłaty kredytu w innej walucie.

W pkt II. 2.3.1. umowy wskazano, że spłata kredytu wraz z oprocentowaniem kredytu i innymi należnościami banku powstałymi w związku z zawarciem umowy kredytu następuje poprzez obciążanie, w dacie wymagalności, rachunku bieżącego kwotą raty i innych należności oraz poprzez przelew tych środków na rachunek bieżącej obsługi kredytu. W przypadku kredytu walutowego należności banku, wyrażone w walucie kredytu, bank pobiera poprzez obciążanie rachunku bieżącego kwotą w złotych, stanowiącą ich równowartość. Równowartość kwoty w złotych ustala się według kursu sprzedaży waluty obcej, obowiązującego w Banku na podstawie Tabeli Kursów, na dwa dni robocze przed datą wymagalności każdej należności banku. Za zgodą banku kredytobiorca może dokonywać spłat rat kredytu walutowego także w inny sposób, w tym w szczególności dokonać spłaty w walucie kredytu lub innej walucie obcej. Jeżeli spłata raty kredytu walutowego nastąpi w innej walucie niż waluta kredytu wówczas kwota wpłaty zostanie przeliczona najpierw na złote po kursie kupna tej waluty, a następnie na walutę kredytu po kursie sprzedaży, przy zastosowaniu kursów obowiązujących w banku na podstawie Tabeli Kursów. Jeżeli spłata następuje po dacie wymagalności raty lub innych należności, do przeliczenia walut stosuje się kursy z daty spłaty.

Tak więc, zmiana kursu waluty wpływała na wypłacone w złotych kwoty kredytu oraz na spłacane w złotych przez kredytobiorców kwoty rat kapitałowo – odsetkowych, a ryzyko związane ze zmianą kursu waluty ponosili kredytobiorcy. Spłata kredytu następowała w złotych polskich w równowartości kwot wyrażonych w walucie obcej. Do przeliczeń wysokości rat kapitałowo – odsetkowych spłacanego kredytu zastosowanie miał kurs sprzedaży danej waluty obowiązujący w Banku w dniu spłaty, w momencie dokonywania przeliczeń kursowych. Bez wątplenia powodowie nie mieli żadnego wpływu w zakresie ustalenia kursu waluty (...), niezbędnego do ustalenia wzajemnym zobowiązań stron. Oznacza to, że postanowienia w zakresie kursów wymiany stosowanych w tabeli nie były uzgodnione indywidualnie w rozumieniu art. 385¹ § 1 i 3 k.c.

Bez znaczenia dla powyższej oceny pozostają postanowienia umowy i regulaminu dające kredytobiorcy za zgodą banku możliwość złożenia dyspozycji wypłaty kredytu w innej walucie. To samo dotyczy dokonywania spłat rat kredytu w inny sposób, w tym w walucie kredytu lub innej walucie obcej. Kluczowe w ocenie tej części postanowień jest określenie „za zgodą banku”. Zarówno w umowie jak i regulaminie nie wskazano okoliczności w jakich bank może owej zgody udzielić a wobec tego, możliwość wypłaty i spłaty kredytu w jego walucie należy ocenić jako pozorną. Ostatecznie to

bank każdorazowo decyduje - biorąc pod uwagę nieznane kredytobiorcy kryteria - czy udzieli zgody na wypłatę i spłatę kredytu w innej walucie, czy takiej zgody nie udzieli.

Równowaga stron tego stosunku prawnego została zaburzona poprzez stosowanie do przeliczeń walutowych kursów waluty opartych na Tabeli Kursów obowiązującej w Banku. Powyższe postanowienia dają złudne wrażenie, że równowaga ta mogła zostać wyeliminowana, gdyż kredytobiorca otrzymał możliwość wypłaty oraz spłaty kredytu bezpośrednio w walucie (...), pod warunkiem otrzymania zgody banku. Jednak w obu tych przypadkach decydująca była wola Banku, na którą kredytobiorca nie miał wpływu ani możliwości zweryfikowania jej zasadności.

Zgodnie z art. 385² k.c. oceny zgodności postanowienia umowy z dobrymi obyczajami dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy, biorąc pod uwagę jej treść, okoliczności zawarcia oraz uwzględniając umowy pozostające w związku z umową obejmującą postanowienie będące przedmiotem oceny. Ponadto zgodnie z brzmieniem art. 4 dyrektywy, nadanym sprostowaniem z 13 października 2016 r. (Dz.Urz.U.E. L z 2016 r. Nr 276, poz. 17), nieuczciwy charakter warunków umowy jest określany z uwzględnieniem rodzaju towarów lub usług, których umowa dotyczy i z odniesieniem, w momencie zawarcia umowy, do wszelkich okoliczności związanych z zawarciem umowy oraz do innych warunków tej umowy lub innej umowy, od której ta jest zależna. W rezultacie przy dokonywaniu oceny niedozwolonego charakteru określonego postanowienia umownego, w tym także oceny indywidualnej, nie ma żadnego znaczenia, w jaki sposób umowa była wykonywana przez strony. W szczególności nie ma znaczenia, czy przedsiębiorca rzeczywiście korzystał z możliwości, jakie wynikają dla niego z określonego brzmienia postanowień umownych. Istotne jest jedynie, że nie było żadnych przeszkód, aby z takich uprawnień, mogących naruszać interesy konsumenta, mógł skorzystać (z tych względów bezprzedmiotowe było również prowadzenie postępowania dowodowego na omawiane okoliczności). W tym miejscu można przywołać uchwałę Sądu Najwyższego z 20 czerwca 2018 r. III CZP 29/17. Sąd wskazał tam, że przy ocenie charakteru niedozwolonych postanowień decydujące znaczenia mają okoliczności istniejące w chwili zawarcia umowy.

„Klauzule waloryzacyjne” w umowie kredytu spowodowały, że wysokość zobowiązań wynikających z umowy podlegała wielokrotnemu przeliczaniu z zastosowaniem dwóch rodzajów kursu waluty przy czym mechanizm ustalania kursu nie został opisany w żaden sposób, gdyż umowa w tym względzie odsyła tylko do tabeli kursów obowiązującej w Banku. Oznacza to, że zgodnie z umową Bank miał całkowitą swobodę w zakresie ustalania kursu waluty, zaś powodowie nie mieli na ten kurs żadnego wpływu. Zatem postanowienia, o których mowa, nie były uzgodnione indywidualnie z powodami w rozumieniu art. 385¹ § 1 i 3 k.c. Jak wynika z przedłożonych dokumentów, powodowie zostali poinformowani o ryzyku zmiany kursu i zadeklarowali zgodę na poniesienie tego ryzyka, jednakże czym innym jest zgoda na poniesienie ryzyka związanego ze zmianą kursu waluty, a czym innym jest swobodne ustalanie tego kursu przez jedną ze stron.

Kwestionowane postanowienia umowy wskazywały na dwa rodzaje kursów – kurs kupna do ustalenia wysokości kredytu, którą należy wypłacić w PLN oraz kurs sprzedaży do ustalenia wysokości kolejnych rat spłaty w PLN. Ponieważ sposób ustalania tych kursów nie został określony w umowie, oznacza to, że mogły być one wyznaczone jednostronnie przez Bank według kryteriów, na które powodowie nie mieli żadnego wpływu. Na tle tak ukształtowanych postanowień dotyczących kursu waluty, która ma być miernikiem waloryzacji (przeliczania) zobowiązań wynikających z umowy kredytu bankowego utrwalony jest już pogląd, że mają one charakter niedozwolony, gdyż są „nietransparentne, pozostawiają pole do arbitralnego działania banku i w ten sposób obarczają kredytobiorcę nieprzewidywalnym ryzykiem oraz naruszają równorzędność stron” (por. np. uzasadnienie wyroku SN w sprawie V CSK 382/18 i przywołane tam orzecznictwo). Wysokość kredytu wyrażonego w walucie obcej do wypłaty w walucie polskiej, a następnie wysokość, w jakiej spłaty w walucie polskiej, będą zaliczane na spłatę kredytu wyrażonego w walucie obcej, zależą bowiem wyłącznie od jednej ze stron umowy. Takie ukształtowanie umowy spowodowało, że po zawarciu umowy strona powodowa miała ograniczoną możliwość przewidzenia wysokości kwoty, jaka zostanie mu wypłacona, a następnie wysokości zadłużenia w PLN, skoro kursy wymiany w toku wykonywania umowy określić miał bank.

Zdaniem Sądu umowa, w której to jedna strona ma prawo do swobodnego ustalania kursów przyjmowanych do wykonania umowy, prowadzi do wniosku, że postanowienia dotyczące kursu waluty właściwego dla wzajemnych rozliczeń stron były sprzeczne z dobrymi obyczajami i naruszały rażąco interesy powodów w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c., oceniane na datę zawarcia umowy (art. 385² k.p.c. – por. uchwała SN z 20.06.2018 r. w sprawie III CZP 29/17). Takie rozwiązania dawały bowiem Bankowi, czyli tylko jednej ze stron stosunku prawnego, możliwość przerzucenia na powodów całego ryzyka wynikającego ze zmiany kursów waluty wymiennej i pozostawiały mu całkowitą swobodę w zakresie ustalania wysokości ich zadłużenia przez dowolną i pozbawioną jakichkolwiek czytelnych i obiektywnych kryteriów możliwość ustalania kursu przyjmowanego do rozliczenia spłaty kredytu.

W realiach niniejszej sprawy oznacza to, że skutkiem powołanych wyżej zapisów umowy za niedozwolone jest wyeliminowanie ich z tej umowy. Wyeliminowanie postanowień dotyczących kursu waluty przy zachowaniu postanowień dotyczących określenia kwoty kredytu w (...) oznaczałoby, że kwota kredytu powinna zostać przeliczona na PLN, a strona powodowa w terminach płatności kolejnych rat powinna je spłacać w PLN, przy czym żadne postanowienie nie precyzowałoby kursu, według którego miałyby nastąpić takie rozliczenia. W ocenie Sądu nie ma możliwości zastosowania w miejsce wyeliminowanych postanowień żadnego innego kursu waluty.

Zgodnie z aktualnym poglądem wyrażonym w orzecznictwie, klauzulę waloryzacyjną traktuje się jako główne świadczenie kredytobiorcy, gdyż wpływa ona na wysokość tego świadczenia (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2019 r. sygn. akt: I CSK 242/18, legalis nr 1966950). Zatem, w odniesieniu do przeliczenia należności stron brak jest możliwości zastępowania niedozwolonych klauzul umownych przepisami o charakterze ogólnym, które są przepisami dyspozytywnymi. Pogląd ten został wypracowany w oparciu o związanie wszystkich sądów Unii Europejskiej wykładnią dyrektywy 93/13/EWG dokonaną przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w wyroku z dnia 3 października 2019 r. w sprawie C -260/18. (...) podtrzymał pogląd, że w przypadku ustalenia, że w umowie zostało zawarte postanowienie niedozwolone w rozumieniu dyrektywy, skutkiem tego jest wyłącznie wyeliminowanie tego postanowienia z umowy, chyba że konsument następczo je zaakceptuje. Jedynie w drodze wyjątku możliwe jest zastosowanie w miejsce postanowienia niedozwolonego przepisu prawa o charakterze dyspozytywnym. Wyjątek ten obejmuje sytuacje, w której jest zgoda stron na jego zastosowanie oraz okoliczność, że brak takiego zastąpienia skutkowałby upadkiem umowy i niekorzystnymi następstwami dla konsumenta, który na takie niekorzystne rozwiązanie się nie godzi.

Dotychczas, orzecznictwo usuwając z umowy klauzule abuzywne odwoływało się do norm ogólnych prawa cywilnego, zastępując klauzulę waloryzacyjną średnim kursem walut obcych prezentowanym przez Narodowy Bank Polski czy też innych kursów walut wskazywanych przez strony w umowie. Zgodnie ze stanowiskiem (...) nie jest możliwe zastąpienie postanowienia niedozwolonego przez odwołanie się do norm ogólnych prawa cywilnego, gdyż spowodowałoby to ingerencję, mogącą wpłynąć na równowagę interesów, powodując nadmierne ograniczenie swobody zawierania umów. Zresztą, pozostawałoby to także w sprzeczności z bytem klauzuli waloryzacyjnej jako świadczenia głównego kredytobiorcy.

W przedmiotowej sprawie brak możliwości stosowania norm o charakterze ogólnym nie pozwala na sięgnięcie do domniemanej woli stron lub utrwalonych zwyczajów (art. 65 k.c. i art. 56 k.c.). Zatem należy rozważyć, czy umowa łącząca strony może być utrzymana bez niedozwolonych klauzul, czy też nie jest to możliwe i należy ustalić nieważność umowy. Mając na względzie treść art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13, niewątpliwie umowa nie może być utrzymana w mocy tylko wtedy, gdy na podstawie pozostałej treści umowy nie da się ustalić praw i obowiązków stron. W ocenie Sądu brak możliwości uzupełnienia umowy po wyeliminowaniu abuzywnych postanowień, powoduje, że nie jest obiektywnie możliwe wykonanie przez obie strony umowy. Zgodnie bowiem z aktualnym orzecznictwem zakwestionowane postanowienia umowne dotyczące mechanizmu przeliczania określają podstawowe świadczenia stron i z tego względu charakteryzują umowę. Po wyeliminowaniu z umowy stron postanowień dotyczących kursów wymiany, wiadomym jest jedynie, że Bank zobowiązuje się postawić do dyspozycji powodów równowartość określonej kwoty (...) w złotych polskich, lecz nie wiadomo według jako miernika ma być wyliczona ta równowartość. Nie jest również wiadomo, jaką kwotę powinni zwrócić kredytobiorcy. W konsekwencji nie da się ustalić kwoty kredytu, która

podlega zwrotowi na rzecz Banku, albowiem ustalenie wysokości zobowiązania odnosiło się do kursów walut. Brak jednoznacznego określenia zasad ustalania kursów, a tym samym brak możliwości określenia praw i obowiązków stron oznacza, że umowa jest niezgodna z art. 69 pr. bank. i tym samym sprzeczna z prawem i z tego względu nieważna (art. 58 k.c.). Podnieść należy, że strona powodowa była pouczona o skutkach ustalenia nieważności umowy i zgodziła się na poniesienie konsekwencji z tym związanych.

Z podanych wyżej przyczyn, Sąd na podstawie art. 189 k.p.c. w zw. z art. 69 ustawy Prawo bankowe w zw. z art. 58 k.c. ustalił, że umowa kredytu nr (...) z dnia 05 grudnia 2008 r. zawarta pomiędzy powodami a pozwanym jest nieważna, o czym orzeczono jak w pkt I sentencji wyroku.

Nieważność umowy oznacza, że nie istnieje stosunek zobowiązaniowy między stronami, jaki miałby powstać w wyniku jej zawarcia. W konsekwencji, strony, które zawarły nieważną umowę, powinny sobie zwrócić wzajemnie otrzymane świadczenia. Skoro bowiem podstawa tych świadczeń została uznana za nieważną i sprzeczną z prawem, świadczenia te są świadczeniami nienależnymi w rozumieniu art. 410 k.c. Zgodnie z nim w przypadku świadczeń nienależnych zastosowanie znajdują przepisy art. 405 i nast. k.c., które przewidują obowiązek zwrotu korzyści uzyskanych kosztem innej osoby. Spełnienie świadczenia wypełnia przesłankę zubożenia po stronie powodów, a uzyskanie tego świadczenia przez pozwanego – przesłankę jego wzbogacenia (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku V Wydział Cywilny z dnia 18 grudnia 2020 r., V ACa 447/20, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2019 r., V CSK 382/18, publ.). Stosownie do uchwały składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2021 r., mającej moc zasady prawnej, jeżeli bez bezskutecznego postanowienia, umowa kredytu nie może wiązać, konsumentowi i kredytobiorcy przysługują odrębne roszczenia o zwrot świadczeń pieniężnych spełnionych w wykonaniu tej umowy. Zatem Sąd kieruje się utartą już w ostatnim orzecznictwie tzw. „teorią dwóch kondykcji”, zakładającą zasądzenie na rzecz kredytobiorcy pełnej sumy kwot spłaconych bankowi z pozostawieniem do osobnego procesu lub do zarzutu potrącenia kwot wypłaconych przez Bank. To potwierdza uchwała Sądu Najwyższego III CZP 11/20 z 16 lutego 2021 r., zgodnie z którą stronie, która w wykonaniu umowy kredytu, dotkniętej nieważnością spłaca kredyt, przysługuje roszczenie o zwrot spłaconych środków pieniężnych jako świadczenie nienależnego (art. 410 § 1 w zw. z art. 405 k.c.) niezależnie od tego, czy i w jakim zakresie jest dłużnikiem banku z tytułu zwrotu nienależnie otrzymanej kwoty kredytu.

W niniejszej sprawie powodowie żądali zwrotu kwoty 107.156,40 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 23 czerwca 2021 r. do dnia zapłaty tytułem zwrotu wszystkich świadczeń spełnionych przez powodów na rzecz pozwanego w okresie od dnia 04.12.2011 r. do dnia 27.01.2021 r. Z zestawienia sporządzonego przez pozwanego bank, obrazującego dokonane wpłaty wynika, że w w/w okresie powodowie uiścili na rzecz banku tytułem spłaty kredytu powyższą kwotę.

W związku z tym na podstawie powołanych przepisów zasądzono od pozwanego na rzecz powodów kwotę **107.156,40 zł** - jak w punkcie II wyroku.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie brak jest podstaw do zastosowania art. 411 k.c. Spełnienie świadczeń wobec banku nie czyni zadość zasadom współżycia społecznego. Ponadto nie można stwierdzić aby bank otrzymane świadczenia zużył lub utracił w taki sposób, że nie jest już wzbogacony.

O obowiązku zapłaty odsetek orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. Sąd orzekł o obowiązku zapłaty odsetek od dnia wyrokowania tj. od 19 października 2022 r. do dnia zapłaty. Do dnia wyrokowania powodowie jako konsumenci mogli po pouczeniu Sądu wyrazić chęć kontynuowania umowy i cofnąć powództwo. Tak więc ostatecznie dopiero z tą chwilą pozwany znalazł się w opóźnieniu w spełnieniu świadczenia.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. Strona powodowa w stopniu nieznacznym przegrała sprawę i dlatego pozwany zobowiązany jest zwrócić przeciwnikowi koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Na zasądzoną na rzecz powodów kwotę 6.434 zł składa się: opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 34 zł, opłata sądowa od pozwu w wysokości 1.000 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 5.400 zł.

sędzia Ewa Oknińska